

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Економічна статистика

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Туризму і готельно-ресторанного бізнесу (203)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

3

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Чайка Тетяна Юріївна
Tetiana.Chaika@khnpu.edu.ua

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Економічна статистика», «HR-менеджмент готелів і ресторанів», «Сучасні digital-технології в управлінні бізнес-процесами закладів готельно-ресторанного бізнесу», «Подієвий туризм та івент-менеджмент», «Startup-менеджмент у готельно-ресторанному бізнесі», «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика», «Спеціалізований туризм», «Інноваційне підприємництво та управління Startup-проектами в туризмі», «Івент-менеджмент», «Оптимізаційні методи і моделі в управлінні ефективністю бізнесу».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичного застосування сучасних економіко-статистичних методів досліджень (табличних, графоаналітичних, групування, формалізації, порівняння, прогнозування та економіко-математичного моделювання), визначення їх взаємозв'язку, з урахуванням особливостей сфери застосування, можливостей та обмежень в процесі оцінювання та прогнозування стану і напрямків розвитку діяльності суб'єктів у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку

Мета та цілі дисципліни

Формування і засвоєння системи теоретичних знань та практичних навичок щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про динаміку розвитку діяльності суб'єктів у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРО2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., Практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Вступ до спеціальності", "Вища математика", "Макроекономіка", "Економічна інформатика".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням лекцій-візуалізацій, які передбачають використання демонстраційного матеріалу, лекцій – дискусій – які передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу певної теми (питання). На практичних заняттях застосовуються методи проблемного викладання: дослідницький, кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Узагальнюючі, середні та порівняльні показники економічної статистики

Абсолютні та відносні статистичні показники. Види середніх величин та способи їх обчислення при дослідженні.

Тема 2. Ряди розподілу в економічних дослідженнях.

Аналіз варіацій та форми розподілу. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів. Варіації та її основні показники. Характеристики форми розподілу. Визначення середніх величин в рядах розподілу показників

Тема 3. Індексний метод у статистичних дослідженнях

Індивідуальні та загальні (складні, агрегатні) індекси. Середні індекси та індекси середніх величин. Базисні і ланцюгові індекси.

Тема 4. Статистичне вивчення рядів динаміки в економічних дослідженнях

Аналітичні та середні показники ряду динаміки. Методи обробки динамічних рядів. Дослідження сезонних коливань в рядах динаміки.

Тема 5. Демографічна статистика населення. Статистика рівня життя населення

Показники чисельності, складу та розміщення населення. Показники природного, механічного та загального руху населення. Методи розрахунку перспективної чисельності населення. Показники споживання матеріальних благ і послуг. Диференціація доходів населення. Агреговані показники бідності. Індекс розвитку людського потенціалу.

Тема 6. Статистичне вивчення руху трудових ресурсів та використання робочого часу персоналу

Показники руху трудових ресурсів. Аналіз фонду робочого часу (ФРЧ). Показники середньої тривалості робочого дня та робочого періоду (місяця, кварталу, року)..

Тема 7. Економічна статистика у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку

Планування, управління і контроль діяльності суб'єктів у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. Кваліфікація персоналу.

Тема 8. Статистика фінансових потоків

Показники дослідження фінансових потоків.

Теми практичних занять

Тема 1. Узагальнюючі, середні та порівняльні показники економічної статистики

Дослідження абсолютних, відносних та середніх статистичних показників.

Тема 2. Ряди розподілу в економічних дослідженнях

Ознайомлення з характеристиками форм розподілу. Визначення середніх величин в рядах розподілу показників.

Тема 3. Індексний метод у статистичних дослідженнях

Індивідуальні та загальні (складні, агрегатні) індекси. Середні індекси та індекси середніх величин. Базисні і ланцюгові індекси.

Тема 4. Статистичне вивчення рядів динаміки в економічних дослідженнях готельно-ресторанного бізнесу

Аналітичні та середні показники ряду динаміки. Методи обробки динамічних рядів. Дослідження сезонних коливань в рядах динаміки.

Тема 5. Демографічна статистика населення. Статистика рівня життя населення

Показники чисельності, складу та розміщення населення. Показники природного, механічного та загального руху населення. Методи розрахунку перспективної чисельності населення. Показники споживання матеріальних благ і послуг.

Тема 6. Статистичне вивчення руху трудових ресурсів та використання робочого часу персоналу

Показники руху трудових ресурсів. Аналіз фонду робочого часу (ФРЧ). Показники середньої тривалості робочого дня та робочого періоду (місяця, кварталу, року)..

Тема 7. Економічна статистика у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку

Дослідження показників планування, управління і контроль діяльності суб'єктів монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Тема 8. Статистика фінансових потоків

Показники дослідження фінансових потоків.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Передбачає виконання індивідуального завдання (розрахункового завдання), оформленим у письмовий звіт. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу

Література та навчальні матеріали

Основна література

- 1 Економічна статистика: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Л.С. Стригуль, Т. Ю. Чайка, В. О. Александрова, В. В. Мартинова ; за заг. ред. доц. Стригуль Л. С. Дрогобич : «Коло», 2022. 333 с.
- 2 Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.
- 3 Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.
- 4 Воронко О.С. Економічний аналіз: навч.посібник. Львів: Новий світ, 2020. 280 с.
- 5 Козирева О.В. К59 Статистика: навчальний посібник / О.В. Козирева, В.О. Федорова. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 187 с.

Додаткова література

- 1 Жадан Т.А., Александрова В.О., Стригуль Л.С. Статистичний облік у міжнародному туризмі Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки) Харків : НТУ «ХПІ», 2022. – № 1 (2022). – С. 31-36. – DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.1.31>.
- 2 Економічна статистика [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійних робіт для студентів спеціальності 051 "Економіка" першого (бакалаврського) рівня / уклад. І. А. Серова, Г. І. Свидло, О. І. Бровко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 44 с.
- 3 Городня Т.А., Щерба А.Ф. Математичні методи в економічній діагностиці: навч.посібник. Львів: Магнолія, 2019. 197 с.
- 4 Чайка Т.Ю., Стригуль Л. С., Александрова В.О. Застосування статистичного аналізу TEXT-MINING при уточненні і стандартизації визначення логістики готельно-ресторанного бізнесу // Збірник наукових праць "Економічний аналіз" – Тернопіль : Тернопільський національний економічний університет, 2018. – № 3. – Т. 28. – С. 123-133
- 5 Стригуль Л.С., Філіна О.В. Дискримінантні моделі, як експрес діагностика рівня фінансової стійкості підприємства. Труді XV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів» («Оптимум-2019») (4-6 грудня 2019 р.) – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – С. 158-160.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).

Поточне оцінювання: онлайн тести та індивідуальне завдання (розрахункове) (по 30%).

Екзамен: письмове завдання (2 запитання з теорії + розв'язання завдання) та усна доповідь.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Наталія ЯКИМЕНКО-
ТЕРЕЩЕНКО

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО